

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2026
(OR. en)

11344/26

ESE 1

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	30 Ιουνίου 2026
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2026) 324 final
Θέμα:	ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Εικοστή δεύτερη έκθεση για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, και την κατάσταση που συνεπάγεται η εφαρμογή του κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου 2025

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο COM(2026) 324 final.

Συνημμ.: COM(2026) 324 final.

Βρυξέλλες, 30.6.2026
COM(2026) 324 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Εικοστή δεύτερη έκθεση για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, και την κατάσταση που συνεπάγεται η εφαρμογή του κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου 2025

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Εικοστή δεύτερη έκθεση για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, και την κατάσταση που συνεπάγεται η εφαρμογή του κατά την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου 2025

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου για το καθεστώς βάσει του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου 10 της πράξης προσχώρησης¹ (στο εξής: κανονισμός για την πράσινη γραμμή) άρχισε να ισχύει την 1η Μαΐου 2004. Ο κανονισμός αυτός ορίζει τους όρους εφαρμογής των διατάξεων του δικαίου της ΕΕ για την κυκλοφορία των προσώπων, των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών διαμέσου της γραμμής που χωρίζει τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας που βρίσκονται εκτός του αποτελεσματικού ελέγχου της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο αυτόν. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των κανόνων αυτών, η εφαρμογή τους έχει επεκταθεί στο όριο μεταξύ των περιοχών της Κυπριακής Δημοκρατίας που βρίσκονται εκτός του αποτελεσματικού ελέγχου της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ανατολικής Περιοχής Κυρίαρχων Βάσεων (στο εξής: ΑΠΚΒ) του Ηνωμένου Βασιλείου².

Η παρούσα έκθεση καλύπτει την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου έως την 31η Δεκεμβρίου 2025.

Το 2025 η Επιτροπή συνέχισε τον εποικοδομητικό διάλογο με τις αρμόδιες αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη διοίκηση της Περιοχής Κυρίαρχων Βάσεων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού. Συνέχισε επίσης τον εποικοδομητικό διάλογο με το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο.

1. ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

1.1. Διέλευση από εγκεκριμένα σημεία διέλευσης

Με τον κανονισμό θεσπίζεται νομικό πλαίσιο για τη διέλευση της πράσινης γραμμής, στα εγκεκριμένα σημεία διέλευσης, από Κυπρίους, άλλους πολίτες της ΕΕ και υπηκόους τρίτων χωρών. Το 2025 ο αριθμός των διελεύσεων Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων αυξήθηκε σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Αστυνομίας της Κυπριακής Δημοκρατίας που καλύπτουν την περίοδο αναφοράς, καταγράφηκαν 1 453 135 διελεύσεις Ελληνοκυπρίων (έναντι 1 346 121 κατά την προηγούμενη περίοδο) και 833 786 διελεύσεις ελληνοκυπριακών οχημάτων (έναντι 822 443 κατά την προηγούμενη περίοδο) από τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας οι οποίες τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας προς τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας που δεν τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Κατά την ίδια περίοδο, καταγράφηκαν 1 983 610 (έναντι 1 814 647 κατά την προηγούμενη περίοδο) διελεύσεις Τουρκοκυπρίων και 748 061 (έναντι 705 532 κατά την προηγούμενη περίοδο) διελεύσεις τουρκοκυπριακών οχημάτων προς την αντίθετη κατεύθυνση³. Η Κυπριακή Δημοκρατία ανέφερε ότι, λόγω τεχνικών προβλημάτων από τον Ιανουάριο έως τον Μάρτιο, τα στοιχεία σχετικά με τις διελεύσεις οχημάτων δεν ήταν

1 ΕΕ L 161 της 30.4.2004, σ. 128, όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 685/2013 του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 2013 (ΕΕ L 196 της 19.7.2013, σ. 1).

2 Βλ. πρωτόκολλο της συμφωνίας για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου στην Κύπρο.

3 Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν τηρούν αρχεία για την επιστροφή των Ελληνοκυπρίων στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές ούτε για την επιστροφή των Τουρκοκυπρίων στο βόρειο τμήμα της Κύπρου.

απολύτως ακριβή.

Ο αριθμός πολιτών της ΕΕ (πλην των Κυπρίων) και υπηκόων τρίτων χωρών που διέσχισαν την πράσινη γραμμή επίσης αυξήθηκε. Κατά την περίοδο αναφοράς πραγματοποιήθηκαν 2 053 958 (έναντι 1 777 946 κατά την προηγούμενη περίοδο) διελεύσεις πολιτών της ΕΕ (πλην Κυπρίων) και υπηκόων τρίτων χωρών και προς τις δύο κατευθύνσεις.

Τα νούμερα αυτά δεν περιλαμβάνουν στοιχεία σχετικά με τα άτομα και τα οχήματα που διέσχισαν τη γραμμή από το βόρειο τμήμα της Κύπρου στα σημεία διέλευσης Πέργαμος και Στροβίλια, που τελούν υπό την εποπτεία της ΑΠΚΒ. Για τα εν λόγω σημεία διέλευσης, η ΑΠΚΒ ανέφερε ότι καταγράφηκαν 594 172 (έναντι 687 007 κατά την προηγούμενη περίοδο) διελεύσεις Ελληνοκυπρίων και 385 347 (έναντι 428 204 κατά την προηγούμενη περίοδο) διελεύσεις ελληνοκυπριακών οχημάτων προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου. Ταυτόχρονα, καταγράφηκαν 747 130 διελεύσεις Τουρκοκυπρίων (έναντι 708 810 κατά την προηγούμενη περίοδο) και 405 977 διελεύσεις τουρκοκυπριακών οχημάτων προς την αντίθετη κατεύθυνση (έναντι 378 270 κατά την προηγούμενη περίοδο). Επιπλέον, 963 292 πολίτες της ΕΕ (πλην των Κυπρίων) και υπήκοοι τρίτων χωρών διέσχισαν την πράσινη γραμμή και προς τις δύο κατευθύνσεις.

Το 2025 ο αριθμός των αστυνομικών υπαλλήλων της Κυπριακής Δημοκρατίας που εργάζονταν στα σημεία διέλευσης αυξήθηκε σε 108 άτομα, έναντι 107 το 2024.

Τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από την τουρκοκυπριακή κοινότητα δείχνουν, για το 2025, μείωση του αριθμού των διελεύσεων από Ελληνοκυπρίους σε 2 341 029 (έναντι 2 767 805 κατά την προηγούμενη περίοδο) και από ελληνοκυπριακά οχήματα σε 1 340 713 (έναντι 1 579 058 κατά την προηγούμενη περίοδο) από τις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου. Εμφανίζουν αύξηση του αριθμού των διελεύσεων των Τουρκοκυπρίων, σε 3 152 743 (έναντι 2 933 833 κατά την προηγούμενη περίοδο), και τουρκοκυπριακών οχημάτων, σε 1 395 796 (έναντι 1 280 653 κατά την προηγούμενη περίοδο), προς την αντίθετη κατεύθυνση. Σύμφωνα με τα παρασχεθέντα στατιστικά στοιχεία, 1 960 545 (έναντι 2 004 017 κατά την προηγούμενη περίοδο) πολίτες της ΕΕ (πλην των Κυπρίων) και υπήκοοι τρίτων χωρών διέσχισαν την πράσινη γραμμή από τις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου το 2025.

Αναφέρθηκε ότι οι υψηλές τιμές και το υψηλό ποσοστό πληθωρισμού στην τουρκοκυπριακή κοινότητα αποθάρρυναν τους Ελληνοκυπρίους να διασχίσουν την πράσινη γραμμή για προσωπικές αγορές και ενθάρρυναν τους Τουρκοκυπρίους να τη διασχίσουν προς την αντίθετη κατεύθυνση.

Στο σημείο διέλευσης του Αγίου Δομετίου εξακολούθησαν να αναφέρονται μεγάλες ουρές. Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας επισήμαναν ότι έχουν τοποθετηθεί πρόσθετοι ανθρώπινοι πόροι για τη διευκόλυνση των διελεύσεων. Τον Δεκέμβριο του 2025, τα έργα που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος βοήθειας για την τουρκοκυπριακή κοινότητα άρχισαν να αυξάνουν τον αριθμό των λωρίδων σε αυτό το σημείο διέλευσης.

Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν επέτρεπαν σε τουρκοκυπριακά λεωφορεία που μετέφεραν πολίτες της ΕΕ να εισέλθουν στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές, εκτός εάν διέθεταν πλήρως συμβατά με το κεκτημένο έγγραφα τα οποία είχαν εκδοθεί από τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας. Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενα έτη, οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας έχουν επισημάνει ότι έχουν θεσπίσει ρυθμίσεις για να διευκολύνουν τους Τουρκοκυπρίους όσον αφορά τη διαδικασία απόκτησης πιστοποιητικών τεχνικού ελέγχου, αδειών και επαγγελματικών αδειών οδήγησης· οι άδειες χορηγούνται δωρεάν μετά την υποβολή αιτήσεων (μεταφρασμένες στα τουρκικά).

Η Κυπριακή Δημοκρατία θα πρέπει να συνεχίσει να διασφαλίζει τη διέλευση των προσώπων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 866/2004.

Τα 14 μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης που εξήγγειλε το 2024 ο πρόεδρος κ. Χριστοδουλίδης συνέχισαν να εφαρμόζονται. Η διεύρυνση του σημείου διέλευσης Αγίου Δομετίου και η αύξηση του προσωπικού στο σημείο διέλευσης είχαν ιδιαίτερη σημασία.

Η ειρηνευτική δύναμη των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο (UNFICYP) συνέχισε να διευκολύνει την άσκηση της θρησκευτικής λατρείας διαμέσου της πράσινης γραμμής και από τις δύο κοινότητες⁴.

1.2 Αντικανονική μετανάστευση διαμέσου της πράσινης γραμμής και άσυλο

Τα αριθμητικά στοιχεία της CYPOL για το 2025 έδειξαν μείωση της αντικανονικής μετανάστευσης διαμέσου της πράσινης γραμμής από τις περιοχές που δεν τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας προς τις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές. Το 2025 διέσχισαν την πράσινη γραμμή με τον τρόπο αυτόν 2 433 αντικανονικοί μετανάστες· οι αντίστοιχοι αριθμοί για τα έτη 2024, 2023 και 2022 ήταν 3 319, 6 793 και 16 627. Παρά τη θετική τάση που παρατηρείται, η αντικανονική μετανάστευση μέσω της πράσινης γραμμής εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική πηγή ανησυχίας που απαιτεί συνεχή επαγρύπνηση.

Η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι, ενώ ο κανονισμός για την πράσινη γραμμή προβλέπει τη διενέργεια ελέγχων σε όλα τα πρόσωπα που διέρχονται από την πράσινη γραμμή, οι μετανάστες που διασχίζουν παράνομα την πράσινη γραμμή πρέπει να έχουν πρόσβαση σε μηχανισμούς οι οποίοι να τους επιτρέπουν να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας, εφόσον το επιθυμούν.

Η τουρκοκυπριακή κοινότητα επισήμανε ότι στο βόρειο τμήμα της Κύπρου συνεχίστηκαν οι προσπάθειες για την πρόληψη της αντικανονικής μετανάστευσης. Το 2025 αποτράπηκε η είσοδος 5 230 ατόμων⁵ στις περιοχές της Κύπρου που δεν τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, ενώ 1 754 άτομα⁶ που είχαν συλληφθεί στο βόρειο τμήμα της Κύπρου απελάθηκαν.

Πραγματοποιήθηκε συνάντηση μεταξύ εκπροσώπων των δύο κοινοτήτων στο πλαίσιο δικοινοτικής τεχνικής επιτροπής για την εγκληματικότητα και τα ποινικά θέματα υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, η οποία χρησίμευσε ως διάυλος για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με εγκλήματα και αστυνομικές υποθέσεις. Ως προέκταση αυτής της επιτροπής, οι δύο κοινότητες εξακολούθησαν να χρησιμοποιούν δύο «χώρους κοινών επαφών» (Joint Contact Rooms) στη Λευκωσία και στην Πύλα, οι οποίοι παρέχουν ένα φόρουμ για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με ποινικές υποθέσεις⁷.

Η αστυνομία της Κυπριακής Δημοκρατίας χαρακτήρισε πολύ καλή τη συνεργασία με τις άλλες αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας και με τη διοίκηση της ΑΠΚΒ.

Ανατολική Περιοχή Κυρίαρχων Βάσεων (ΑΠΚΒ)

Η αντικανονική μετανάστευση από τις περιοχές της Κύπρου που δεν τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης μέσω της ΑΠΚΒ σημείωσε μείωση το 2025. Το 2025 συνελήφθησαν 33 μετανάστες αφότου είχαν διασχίσει αντικανονικά την πράσινη γραμμή⁸. Απαγορεύτηκε η διέλευση της πράσινης γραμμής σε 4 609 άτομα, η πλειονότητα των οποίων ήταν Ισραηλινοί πολίτες (843),

4 Έκθεση του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ σχετικά με τη UNFICYP [S/2026/8] της 5ης Ιανουαρίου 2026, παράγραφος 28.

5 Υπήκοοι ανά χώρα: Ιράν: 753· Πακιστάν: 732· Ιράκ: 516· Τουρκία: 485· Σομαλία 322· άλλες χώρες: 2 422.

6 Υπήκοοι ανά χώρα: Τουρκία: 423· Νιγηρία: 385· Μπανγκλαντές: 198· Συρία: 160· Πακιστάν: 133· άλλες χώρες: 455.

7 Έκθεση του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ σχετικά με τη UNFICYP [S/2026/8] της 5ης Ιανουαρίου 2026, παράγραφος 20.

8 Από τους 33 αντικανονικούς μετανάστες που συνελήφθησαν εντός της ΑΠΚΒ, όλοι υπέβαλαν αίτηση ασύλου και παραδόθηκαν στις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας.

ενώ ακολουθούσαν Ρώσοι πολίτες (735), Ουκρανοί πολίτες (505) και Τούρκοι πολίτες (505). Σύμφωνα με τις συναφείς διατάξεις του πρωτοκόλλου που προσαρτήθηκε στη συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου στην Κύπρο, οι αρχές της ΑΠΚΒ απαγόρευαν τη διέλευση της πράσινης γραμμής σε αλλοδαπούς οι οποίοι έφτασαν μέσω του βόρειου τμήματος της Κύπρου⁹. Τα άτομα αυτά οδηγήθηκαν σε σημεία διέλευσης εκτός της ΑΠΚΒ, προκειμένου να υποβληθούν σε ελέγχους σύμφωνα με τις απαιτούμενες προϋποθέσεις διέλευσης στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Οι αξιωματικοί της Περιοχής Κυρίαρχων Βάσεων (ΠΚΒ) χαρακτήρισαν πολύ καλή τη συνεργασία τους με την Κυπριακή Δημοκρατία.

Πέραν των σημείων διέλευσης, η αστυνομία της ΠΚΒ πραγματοποίησε περιπολίες βάσει κινδύνου και βάσει πληροφοριών, με σκοπό την πάταξη της αντικανονικής μετανάστευσης. Οι περιπολίες αυτές συμπληρώθηκαν με περιπολίες από το τελωνειακό και το στρατιωτικό προσωπικό της ΠΚΒ.

Τέσσερα «μη εγκεκριμένα σημεία διέλευσης» στο χωριό Πέργαμος ή πλησίον αυτού, τα οποία χρησιμοποιούν οι κάτοικοι της περιοχής και οι γεωργοί, είναι ιδιαίτερα δύσκολο να ελεγχθούν. Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενες εκθέσεις, αυτά τα «μη εγκεκριμένα σημεία διέλευσης» εξακολουθούν να προκαλούν ανησυχία και θα πρέπει να βρεθεί κατάλληλη λύση σύμφωνα με το άρθρο 7 του πρωτοκόλλου. Κατά την περίοδο αναφοράς, οι αρχές της ΠΚΒ διενήργησαν αυθόρμητους ελέγχους σε πρόσωπα τα οποία χρησιμοποιούσαν οδούς που συνδέονται με τα εν λόγω σημεία διέλευσης.

2. ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

2.1. Αξία των εμπορικών συναλλαγών

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού για την πράσινη γραμμή, τα εμπορεύματα μπορούν να εισέρχονται από περιοχές που δεν τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης σε ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο εν λόγω άρθρο¹⁰ και ότι συνοδεύονται από έγγραφο που εκδίδεται από το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο. Σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1480/2004 της Επιτροπής¹¹, το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο και οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας γνωστοποιούσαν σε μηνιαία βάση το είδος, τον όγκο και την αξία των εμπορευμάτων για τα οποία είχαν εκδοθεί συνοδευτικά έγγραφα.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Κυπριακής Δημοκρατίας, η συνολική εμπορική αξία των εμπορευμάτων με συνοδευτικά έγγραφα που στην πραγματικότητα διήλθαν από την πράσινη γραμμή σημείωσε μείωση κατά 5,3 % το 2025 και ανήλθε σε 14 430 669 EUR (έναντι 15 238 221 EUR κατά την προηγούμενη περίοδο).

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που υπέβαλε το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο,

9 Οι υπήκοοι τρίτων χωρών (εκτός των πολιτών του Ηνωμένου Βασιλείου) επιτρέπεται να διέρχονται μόνο εάν ασκούν

δραστηριότητα συνδεδεμένη με την άμυνα ή είναι μέλη της οικογένειας προσώπου που ασκεί τέτοια δραστηριότητα.

10 Το άρθρο 4 παράγραφος 1 προβλέπει ότι τα εμπορεύματα πρέπει να έχουν παραχθεί εξ ολοκλήρου σε περιοχές ευρισκόμενες εκτός του αποτελεσματικού ελέγχου της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας ή να έχουν υποστεί την τελευταία, ουσιαστική, οικονομικά δικαιολογημένη μεταποίηση ή επεξεργασία σε επιχείρηση εξοπλισμένη για τον σκοπό αυτόν σε περιοχές ευρισκόμενες εκτός του αποτελεσματικού ελέγχου της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

11 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1480/2004 της Επιτροπής της 10ης Αυγούστου 2004 (ΕΕ L 272 της 20.8.2004, σ. 3).

η συνολική αξία των εμπορευμάτων για τα οποία εκδόθηκαν συνοδευτικά έγγραφα ανήλθε σε 15 866 752 EUR (έναντι 18 222 590 EUR κατά την προηγούμενη περίοδο). Τα στοιχεία αυτά δείχνουν μείωση κατά 12,9 %, σε σύγκριση με το 2024, της συνολικής αξίας των εμπορευμάτων για τα οποία είχαν εκδοθεί συνοδευτικά έγγραφα.

Οι εμπορικές συναλλαγές από τις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου δεν ρυθμίζονται από τον κανονισμό για την πράσινη γραμμή. Ωστόσο, ενθαρρύνονται για οικονομικούς λόγους, καθώς συμβάλλουν στην οικοδόμηση σχέσεων και εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Σύμφωνα με στοιχεία του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, το 2025 αυτές οι εμπορικές συναλλαγές αυξήθηκαν περίπου κατά 13,5 %, από 1 314 705 EUR το 2024 σε 1 491 582 EUR το 2025. Οι εμπορικές συναλλαγές από τις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου αντιπροσώπευαν το 10,3 % των εμπορικών συναλλαγών προς την αντίθετη κατεύθυνση (8,6 % το 2024).

Η τουρκοκυπριακή κοινότητα εξακολούθησε να εφαρμόζει ένα εμπορικό σύστημα το οποίο σε γενικές γραμμές αντικατοπτρίζει τις συνθήκες του κανονισμού για την πράσινη γραμμή. Επιπλέον, τα περισσότερα εμπορεύματα μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εμπορίας από τις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές προς το βόρειο τμήμα της Κύπρου μόνον αφότου εκδοθεί «άδεια εισαγωγής» και επιβληθεί «φόρος προστιθέμενης αξίας», παρόλο που έχει ήδη επιβληθεί στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης. Το σύστημα αυτό αποθαρρύνει το δικοινοτικό εμπόριο. Για παράδειγμα, δεν ήταν δυνατό να πραγματοποιηθεί εμπόριο μανιταριών από τις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές προς τις περιοχές που δεν τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης κατά την περίοδο αναφοράς.

2.2 Είδος εμπορευμάτων

Το 2025, η φύση των προϊόντων που αποτέλεσαν αντικείμενο εμπορίας παρέμεινε γενικά σταθερή και δεν εισήχθησαν νέα προϊόντα. Τα δομικά και οικοδομικά υλικά παρέμειναν το είδος που αντιπροσώπευε τον μεγαλύτερο όγκο εμπορίου, ακολουθούμενα από τα έπιπλα, τις πλαστικές ύλες, τα άχρηστα υλικά και τα απόβλητα. Σημειώθηκε αξιοσημείωτη μείωση στο εμπόριο οπωροκηπευτικών. Ειδικότερα, δεν υπήρξε εμπόριο πατάτας.

2.3. Παρατυπίες

Η Κυπριακή Δημοκρατία έθεσε υπόψη της Επιτροπής δύο περιπτώσεις παρατυπιών που σημειώθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς.

Στις 5 Φεβρουαρίου απορρίφθηκε ένα φορτίο με νεροχύτες, ενώ στις 30 Μαΐου απορρίφθηκε ένα φορτίο χρωμάτων σε μορφή γαλακτώματος. Και οι δύο απορρίψεις οφείλονταν σε εσφαλμένα πιστοποιητικά επιδόσεων.

2.4. Εμπόδια και δυσχέρειες όσον αφορά την κυκλοφορία εμπορευμάτων

Τα εμπόδια στις συναλλαγές διαμέσου της πράσινης γραμμής συνεχίστηκαν και αποτελούν έναν από τους λόγους για τους οποίους το τρέχον επίπεδο των εμπορικών συναλλαγών είναι περιορισμένο. Κατά την περίοδο αναφοράς, οι εμπορικές συναλλαγές διαμέσου της πράσινης γραμμής μειώθηκαν κυρίως λόγω της αύξησης των τιμών στις περιοχές που δεν τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης και λόγω των περιορισμών που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις στον τομέα των δομικών προϊόντων. Το Υπουργείο Εσωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας διατήρησε τις δραστηριότητες εποπτείας της αγοράς. Ωστόσο, η περιορισμένη στελέχωση οδήγησε σε ορισμένες καθυστερήσεις. Η συνεργασία αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο των συνεχιζόμενων προσπαθειών της Επιτροπής να βοηθήσει στην πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων των εμπορικών συναλλαγών που πραγματοποιούνται διαμέσου της πράσινης

γραμμής.

Όπως αναφέρθηκε στις προηγούμενες εκθέσεις¹², το πρόβλημα της διέλευσης τουρκοκυπριακών εμπορικών οχημάτων προς τις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης δεν έχει επιλυθεί ακόμη. Επί του παρόντος, τουρκοκυπριακά εμπορικά οχήματα βάρους άνω των 7,5 τόνων μπορούν να διασχίσουν την πράσινη γραμμή μόνο εφόσον διαθέτουν πλήρως συμβατά με το κεκτημένο έγγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί από την Κυπριακή Δημοκρατία. Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενα έτη, οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας έχουν ενημερώσει την Επιτροπή ότι έχουν θεσπίσει μέτρα για να διευκολύνουν τους Τουρκοκυπρίους να εκπληρώσουν ορισμένες υποχρεώσεις, όπως η απόκτηση πιστοποιητικών τεχνικού ελέγχου, αδειών και επαγγελματικών αδειών οδήγησης. Η επίλυση του εν λόγω ζητήματος θα συνέβαλλε σημαντικά στην αύξηση των εμπορικών συναλλαγών, καθώς θα διευκόλυνε τη μεταφορά εμπορευμάτων. Θα ενισχυόταν επίσης η επικοινωνία μεταξύ των οικονομικών φορέων της Κύπρου, κάτι που θα συνέβαλλε στην αύξηση της εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας και την τουρκοκυπριακή κοινότητα, προκειμένου να βρεθεί λύση για το πρόβλημα αυτό.

Κατά την περίοδο αναφοράς δεν σημειώθηκε περαιτέρω πρόοδος όσον αφορά τη διέλευση μεταποιημένων τροφίμων μη ζωικής προέλευσης από την πράσινη γραμμή. Δεν υπήρξε εμπόριο μεταποιημένων τροφίμων μη ζωικής προέλευσης. Η Επιτροπή και η Κυπριακή Δημοκρατία συνέχισαν τον εποικοδομητικό διάλογο όσον αφορά τη διευκόλυνση του εμπορίου περισσότερων ειδών μεταποιημένων τροφίμων μη ζωικής προέλευσης. Τα υλικά που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα (πλαστικές σακούλες για ψωμί) εξακολούθησαν να αποτελούν αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών διαμέσου της πράσινης γραμμής κατά την περίοδο αναφοράς, ενώ, σύμφωνα με στοιχεία του Τουρκοκυπριακού Εμπορικού Επιμελητηρίου, αντιπροσώπευαν τον δέκατο μεγαλύτερο όγκο συναλλαγών το 2025.

Όπως και κατά το παρελθόν, ορισμένοι Τουρκοκύπριοι έμποροι εξακολούθησαν να αναφέρουν δυσχέρειες όσον αφορά τον εφοδιασμό καταστημάτων με προϊόντα τους, καθώς και όσον αφορά τη διαφήμιση των προϊόντων και των υπηρεσιών τους στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές, πράγμα το οποίο παρεμποδίζει το εμπόριο. Επιπλέον, οι έμποροι και των δύο κοινοτήτων αναφέρθηκαν σε αρκετά διοικητικά προβλήματα όταν προσπαθούν να συνάψουν επιχειρηματικές σχέσεις με την άλλη κοινότητα.

Η αδυναμία μεταφοράς κεφαλαίων μεταξύ τραπεζών στις περιοχές που τελούν υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης και τραπεζών στις περιοχές που δεν τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας εξακολούθησε να παρεμποδίζει το εμπόριο διαμέσου της πράσινης γραμμής. Το 2023 η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου εξέδωσε εγκύκλιο προς όλα τα πιστωτικά ιδρύματα, με την οποία διευκρινιζόταν ότι οι Τουρκοκύπριοι με διαβατήρια ή δελτία ταυτότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας δικαιούνται να ανοίξουν λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλες οι λοιπές απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας για την εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη. Ωστόσο, οι Τουρκοκύπριοι συνέχισαν να αναφέρουν δυσκολίες κατά την προσπάθειά τους να ανοίξουν λογαριασμούς σε εμπορικές τράπεζες, ενώ ήταν πολύ λίγοι οι Τουρκοκύπριοι που μπόρεσαν να ανοίξουν τέτοιου είδους λογαριασμούς. Επιπλέον, οι τουρκοκυπριακές επιχειρήσεις δεν μπορούσαν να ανοίξουν τραπεζικούς λογαριασμούς στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας και με σχετικούς συμφεροντούχους, με σκοπό να εξευρεθεί λύση στο ζήτημα αυτό.

12 Βλ., για παράδειγμα, την ένατη, δέκατη, ενδέκατη, δωδέκατη, δέκατη τρίτη, δέκατη τέταρτη, δέκατη πέμπτη, δέκατη έκτη, δέκατη έβδομη, δέκατη όγδοη, δέκατη ένατη, εικοστή και εικοστή πρώτη ετήσια έκθεση για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου και την κατάσταση που συνεπάγεται η εφαρμογή του.

Οι περιορισμοί που επιβάλλει η Κεντρική Τράπεζα της Τουρκίας στις τουρκικές εμπορικές τράπεζες που συνεργάζονται με εμπορικές τράπεζες στην Κυπριακή Δημοκρατία αποτελούν εμπόδιο που περιπλέκει περαιτέρω το ζήτημα.

2.5. Λαθρεμπόριο εμπορευμάτων

Το λαθρεμπόριο εμπορευμάτων συνεχίστηκε, κάτι που αντικατοπτρίζει τη δυσκολία ελέγχου της παράτυπης διακίνησης διαμέσου της πράσινης γραμμής.

Το 2025 η Κυπριακή Δημοκρατία προέβη σε 2 870 κατασχέσεις λαθραίων εμπορευμάτων (έναντι 3 170 κατά την προηγούμενη περίοδο), μείωση κατά 9,5 %. Σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη, σημειώθηκε μείωση του λαθρεμπορίου ζωικών και γαλακτοκομικών προϊόντων και αύξηση του όγκου του λαθρεμπορίου άλλων γεωργικών προϊόντων. Σημειώθηκε μείωση στις κατασχέσεις ποσοτήτων τσιγάρων και καπνού για κατασκευή τσιγάρων από τις τελωνειακές αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στην πράσινη γραμμή: 721 024 τσιγάρα και 198 710 g καπνού για στριφτά τσιγάρα (έναντι 727 362 τσιγάρων και 235 989 g καπνού για στριφτά τσιγάρα κατά την προηγούμενη περίοδο). Κατασχέθηκαν επίσης 232 136 φυσίγγια ηλεκτρονικών τσιγάρων και 267 386 g καπνού για ναργιλέ. Το λαθρεμπόριο αλκοόλ μειώθηκε, ενώ το λαθρεμπόριο εμπορευμάτων που παραβιάζουν τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας σημείωσε σημαντική πτώση. Άλλα αντικείμενα που κατασχέθηκαν ήταν, μεταξύ άλλων, αυτοκίνητα, καύσιμα, ναρκωτικά, φάρμακα και φυτοφάρμακα. Ασκήθηκαν 35 διώξεις για λαθρεμπορία ενόπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου. Στις περισσότερες περιπτώσεις λαθραίας εισαγωγής μικροποσοτήτων τσιγάρων επιβλήθηκε διοικητική κύρωση και κατάσχεση.

Το 2025 οι αρχές της ΑΠΚΒ κατέγραψαν μείωση του αριθμού των κατασχέσεων λαθραίων εμπορευμάτων εντός της ΑΠΚΒ. Πραγματοποιήθηκαν 661 κατασχέσεις έναντι 997 το 2024.

Όσον αφορά τον κατά παράδοση εφοδιασμό του τουρκοκυπριακού πληθυσμού του χωριού Πύλα, που βρίσκεται στην ουδέτερη ζώνη (άρθρο 4 παράγραφος 10 του κανονισμού για την πράσινη γραμμή), οι ποσότητες οικοδομικών υλικών, ψαριών, τσιγάρων κ.λπ. παρακολουθούνταν και καταγράφονταν από τη διοίκηση της ΑΠΚΒ.

2.6. Διευκόλυνση του εμπορίου

Η Επιτροπή συνέχισε να αναζητά τρόπους για την ενίσχυση του εμπορίου διαμέσου της πράσινης γραμμής.

Κατά την περίοδο αναφοράς η Επιτροπή συνέχισε τις συζητήσεις με τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας. Διεξήγαγε επίσης συζητήσεις με το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο σχετικά με το εμπόριο διαμέσου της πράσινης γραμμής.

Η Επιτροπή εξακολούθησε να παρέχει τεχνική βοήθεια και βοήθεια στην υλοποίηση έργων σε Τουρκοκυπρίους γεωργούς και γαλακτοκομεία, ώστε να μπορέσουν να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις για την καταχώριση του Χαλλουμιού/Hellim που παράγεται στο βόρειο τμήμα της Κύπρου ως Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ). Η Bureau Veritas, η οποία ορίστηκε τον Σεπτέμβριο του 2021 ως εξουσιοδοτημένο όργανο αρμόδιο για τη διενέργεια ελέγχων των προϊόντων ΠΟΠ σε ολόκληρο το νησί, συνέχισε τις επιθεωρήσεις της. Η άτυπη ομάδα εργασίας της Επιτροπής για το Χαλλούμι/Hellim συνεδρίασε στις 29 Ιανουαρίου, στις 11 Ιουνίου και στις 26 Σεπτεμβρίου 2025. Τα πρακτικά της ομάδας εργασίας δημοσιεύθηκαν στη διεύθυνση: [Κανονισμός για την Πράσινη Γραμμή – Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#).

Υπό το πρίσμα έκθεσης ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα, η Επιτροπή ενέκρινε το εμπόριο μελιού διαμέσου της πράσινης γραμμής. Ωστόσο, δεν πραγματοποιήθηκαν εμπορικές συναλλαγές. Το

γεγονός αυτό αποδόθηκε στην υψηλή τιμή του τουρκοκυπριακού μελιού.

Κατά τη διάρκεια του 2025 η Επιτροπή εξακολούθησε να αξιοποιεί εμπειρογνώμονες των κρατών μελών της ΕΕ στο πλαίσιο του μέσου ΤΑΙΕΧ για την παροχή στήριξης στο εμπόριο διαμέσου της πράσινης γραμμής, σύμφωνα με την εντολή που ορίζεται στον κανονισμό για την πράσινη γραμμή. Οι εμπειρογνώμονες του ΤΑΙΕΧ συμμετείχαν στη διενέργεια τακτικών φυτοϋγειονομικών επιθεωρήσεων σε φρούτα και λαχανικά (ιδίως πατάτες), έλαβαν δείγματα μελιού για ανάλυση και εκπόνησαν επικαιροποιημένο κατάλογο αλιευτικών σκαφών των οποίων τα αλιεύματα μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών διαμέσου της πράσινης γραμμής.

Σε συνεργασία με το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο και το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο, η υπηρεσία μίας στάσης συνέχισε να παρέχει πληροφορίες και τεχνική βοήθεια σε επιχειρήσεις και ιδιώτες που ενδιαφέρονται για το εμπόριο διαμέσου της πράσινης γραμμής, ενώ υλοποίησε και δράσεις ευαισθητοποίησης σχετικά με το εμπόριο διαμέσου της πράσινης γραμμής διοργανώνοντας εκδηλώσεις και ευκαιρίες δικτύωσης για παραγωγούς και εμπόρους.

Ορισμένοι Τουρκοκύπριοι αποστολείς νωπών ψαριών εξακολούθησαν να αναφέρουν δυσκολίες όσον αφορά την τήρηση των προθεσμών που είχαν οριστεί για τις κτηνιατρικές επιθεωρήσεις των νωπών ψαριών στο σημείο διέλευσης του Αγίου Δομετίου. Η Κυπριακή Δημοκρατία εξέφρασε σημαντικές ανησυχίες σχετικά με τη φύση ορισμένων παρτίδων νωπών ψαριών. Η Επιτροπή εξετάζει τις ανησυχίες αυτές.

Η Επιτροπή ενθαρρύνει τους οικονομικούς φορείς να εκμεταλλευτούν τις επιχειρηματικές ευκαιρίες και εκφράζει την ικανοποίησή της για τις προσπάθειες τις οποίες κάνουν το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο και το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο.

2.7. Ενωσιακά εμπορεύματα που επανεισάγονται στις περιοχές που τελούν υπό τον αποτελεσματικό έλεγχο της κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφού διέλθουν από τις περιοχές στις οποίες η Κυπριακή Δημοκρατία δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο

Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας ανέφεραν την επανεισαγωγή 1 262 προϊόντων στις ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές, αφού διήλθαν από τις περιοχές στις οποίες η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το 2025 σημειώθηκε αύξηση των διελεύσεων Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, υπηκόων της ΕΕ (πλην των Κυπρίων) και υπηκόων τρίτων χωρών, καθώς και αύξηση των διελεύσεων.

Ο αριθμός των ατόμων που διασχίζουν αντικανονικά την πράσινη γραμμή μειώθηκε το 2025, διατηρώντας την πτωτική τάση των τελευταίων ετών. Ωστόσο, η αντικανονική μετανάστευση διαμέσου της γραμμής εξακολουθεί να απαιτεί στενή επαγρύπνηση. Είναι αναγκαίο να διατεθούν επαρκείς πόροι για τη διενέργεια ελέγχων σε πρόσωπα και δραστηριοτήτων επιτήρησης κατά μήκος της γραμμής.

Το 2025 η αξία των εμπορικών συναλλαγών διαμέσου της πράσινης γραμμής μειώθηκε κατά 5,3 % και από 15 238 221 EUR το 2024 ανήλθε σε 14 430 669 EUR το 2025. Η αξία των εμπορευμάτων για τα οποία εκδόθηκαν συνοδευτικά έγγραφα μειώθηκε κατά 12,9 %, από 18 222 590 EUR σε 15 866 752 EUR. Τα δομικά και οικοδομικά υλικά παρέμειναν το είδος που αντιπροσώπευε τον μεγαλύτερο όγκο εμπορίου, ακολουθούμενα από τα έπιπλα, τις πλαστικές

ύλες, τα άχρηστα υλικά και τα απόβλητα.

Το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο και το Τουρκοκυπριακό Εμπορικό Επιμελητήριο συνέχισαν τη συνεργασία τους προς το οικονομικό όφελος αμφοτέρων των κοινοτήτων.

Η Κυπριακή Δημοκρατία εξακολούθησε να επιτρέπει τη διέλευση των τουρκοκυπριακών εμπορικών οχημάτων με βάρος άνω των 7,5 τόνων από την πράσινη γραμμή, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά συμμορφώνονται με το κεκτημένο. Οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας δηλώνουν ότι έχουν θεσπίσει ρυθμίσεις για να διευκολύνουν τους Τουρκοκυπρίους στη διαδικασία απόκτησης πιστοποιητικών τεχνικού ελέγχου, αδειών και επαγγελματικών αδειών οδήγησης. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας με σκοπό να βρεθεί λύση για το πρόβλημα αυτό.

Κατά την περίοδο αναφοράς δεν επιτράπηκε η εμπορία πρόσθετων ειδών μεταποιημένων τροφίμων μη ζωικής προέλευσης διαμέσου της πράσινης γραμμής. Η Επιτροπή θα συνεχίσει τον διάλογό της με την Κυπριακή Δημοκρατία με σκοπό να καταστεί δυνατή η εμπορία όλων των ειδών μεταποιημένων τροφίμων μη ζωικής προέλευσης διαμέσου της πράσινης γραμμής.

Συνολικά, η Επιτροπή είναι της άποψης ότι το εμπόριο διαμέσου της πράσινης γραμμής έχει δυνατότητες να αυξηθεί. Η αντιμετώπιση των εμποδίων στο εμπόριο που προσδιορίζονται στην παρούσα έκθεση θα συμβάλει στη διευκόλυνση αυτής της ανάπτυξης, ενώ η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για τυχόν θετικές εξελίξεις προς την κατεύθυνση αυτήν. Η Επιτροπή ελπίζει ότι οι προσπάθειες των δύο επιμελητηρίων να βελτιώσουν τις επαφές μεταξύ των δύο επιχειρηματικών κοινοτήτων θα οδηγήσουν στην ισχυροποίηση των οικονομικών δεσμών.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή εξακολουθεί να βασίζεται στην καλή συνεργασία με την Κυπριακή Δημοκρατία και την ΑΠΚΒ για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού για την πράσινη γραμμή. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί την εφαρμογή του κανονισμού.